

Školy nemajú na platy učiteľov

(30.01.2013; Sme; s. 4; Mihaliková Mária)

Dva mesiace po štrajku škôl samosprávy varujú, že na vyššie platy chýbajú peniaze. Najväčšiu neistotu cítia kuchárky či školníci. Nik im zatiaľ nepovedal, koľko budú zarábať.

BRATISLAVA. Zvyšovanie plátov učiteľov môže definitívne zavrieť desiatky škôl.

Združenie miest a obcí Slovenska včera priznalo, že nové pravidlá delenia peňazí ohrozujú takmer 170 základných škôl, ktoré zriadili mestá a obce. Ich zoznam zatiaľ nezverejnili, aby nevyvolali "zbytočnú paniku". Prezradili len, že zmena nepostihne obce, v ktorých je iba jedna škola.

Samosprávy vidia problém v pravidlách, ktoré po vlašajšom štrajku presadil minister školstva Dušan Čaplovič (na snímke) zo Smeru. Učiteľom mali priniesť väčšie zárobky než zákonom zaručený päťpercentný nárast.

Iba štatisti?

Minister odobral možnosť prerozdeľovať časť peňazí podľa špecifických potrieb škôl, ktoré samosprávy dostávajú od štátu na mzdy učiteľov. Predtým mali možnosť siahnuť na desatinu sumy a prideliť ju škole, ktorá potrebovala viac peňazí, pretože v učiteľskom zbore má starších či kvalifikovanejších učiteľov s vyššími zárobkami.

"Už sme sa stali iba štatistami a môžeme sa iba prizerať, že mnohé školy nemajú na pokrytie základných plátov učiteľov a inde zase majú nadbytok peňazí," hovorí šéf ZMOS-u a primátor Nitry Jozef Dvonč, tiež zo Smeru.

Starosta Petržalky a podpredseda ZMOS-u Vladimír Bajan upozornil, že jeho bratislavská mestská časť má jedenásť základných škôl a zmena delenia peňazí "určite spôsobí akútne problémy dvom školám". Menovať ich nechcel.

Minister dáva ruky preč

Čaplovič odmieta vyhovieť samosprávam a vrátiť sa k starému pravidlu, hoci ešte minulý týždeň takýto ústupok navrhol. Vzápätí ho z rokovania vlády stiahol.

S nedostatkom peňazí majú podľa Čaploviča problémy iba samosprávy, ktoré sa v posledných rokoch vyhli nutným škrtom. Nespájali podľa neho školy, hoci počet žiakov klesal, či neprepúšťali prebytočných pedagógov.

"Spôsob, ktorý sme uskutočnili (nové pravidlá - pozn. redakcie), nám odkryl to, čo bolo dlhé roky pod pokrievkou zahmlievané, že niektoré školy neuskutočnili komplexnú racionalizáciu. Niektoré samosprávy nereagovali na populačný vývoj," vyhlásil Čaplovič.

Samosprávam odkázal, že si to musia vyriešiť samy, keďže ministerstvo nie je zriaďovateľom týchto škôl.

Ministerstvo ani včera nezverejnilo analýzu, ako by sa mala preriediť sieť škôl, o čom začal Čaplovič hovoriť v decembri po prerušení štrajku.

Dvonč za **ZMOS** včera priznal, že zatváranie škôl je "nepopulárny krok", ktorý si neželá žiadny starosta.

Školy s pár žiakmi

Neistú budúcnosť majú napríklad dve základné školy v malej obci Reca neďaleko Senca. Do slovenskej chodí 32 detí, do maďarskej sedem.

"Je to veľmi nahnuté, zrejme nebudeme zatepľovať budovu školy a dáme peniaze na platy," hovorí starosta Zoltán Metzner.

Zatvorenie školy by "neprežil", uškodilo by mu to pred budúcoročnými obecnými voľbami. "Ľudia by mi to neodpustili, zanikol by kultúrny život v obci, pretože v škole oslavujeme deň detí, Deň matiek."

Reca je pritom iba zhruba tri kilometre od Senca, kde je slovenská aj maďarská škola.

Čaplovič už v minulosti vyhlasoval, že škola s pár žiakmi je luxusom.

Kuchárky v zabudnutí

Samosprávy dovčera netušili, či budú mať z čoho pridať kuchárkam či školníkom, ktorí v školách zarábajú najmenej. Predvlani v priemere brali 456 eur v hrubom.

"Počítam s tým, že za menšie peniaze robíme viac," povedala Jana Záchenská, vedúca školskej jedálne v Základnej škole vo Zvolenskej Slatine. Jedáleň dostáva peniaze od obce.

Záchenská tento rok potrebuje len na platy kuchárov 26-tisíc eur, obec má iba 21-tisíc. "So sľubovaným päťpercentným rastom miezd sme sa už rozlúčili."

Minister financií Peter Kažimír zo Smeru po kritike **ZMOS** podvečer oznámil, že vláde dnes

navrhne, aby na platy nepedagogických zamestnancov presunula samosprávam 18,4 milióna eur, čo by malo stačiť na nárast platov o päť percent.

Platy v školách

- * vláda koncom roka vyčlenila 68 miliónov eur na vyššie platy pracovníkov škôl,
- * učiteľom základných a stredných škôl mali v tomto roku zabezpečiť rast miezd o päť percent,
- * ďalšie peniaze im Čaplovič sľuboval vďaka zmene pravidiel delenia peňazí,
- * vyššie platy nedostanú vysokoškolskí učitelia,
- * kuchárky, školníci či upratovačky dodnes nemajú isté, či samosprávy budú mať na to, aby im pridali o päť percent.

Text k obr.:

Ani po štrajku nemusí byť učiteľská výplata väčšia.